

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

Oslo, 6. januar 2021

Gjennomføring av bankpakken mv. – høringssvar

Innledning

Vi viser til Finansdepartementets høringsbrev av 15. oktober 2020 om gjennomføring av EUs «bankpakke» i norsk rett og den vedlagte rapporten utarbeidet av en arbeidsgruppe nedsatt av Finanstilsynet. Senter for finansregulering ved Handelshøyskolen BI avgir med dette et høringssvar til rapporten. I det følgende peker vi på forhold som bør vektlegges i Finansdepartementets videre lovgivningsarbeid.

BRRD2

Innledning

CRR2 og BRRD2 har gjort rammeverket for fastsettelse av minstekrav til ansvarlig kapital og konvertibel gjeld (heretter MREL) vesentlig mer komplisert.¹ BRRD2s regulering av det viktige spørsmålet om i hvilken grad krisehåndteringsmyndigheten kan beslutte at konvertibel gjeld kun skal telle med til oppfyllelse av MREL dersom gjelden er etterstilt alminnelig usikret gjeld, reiser enkelte tolkningsspørsmål. Etter vårt syn må det fra norsk hold tas tydeligere stilling til disse spørsmålene enn det arbeidsgruppen gjør.

I det følgende tar vi for oss spørsmålet om i hvilken utstrekning BRRD2 tillater at krisehåndteringsmyndigheten beslutter at MREL kun kan oppfylles med ansvarlig kapital og etterstilt gjeld (heretter omtalt som krav om etterstillelse), før vi deretter fremhever noen andre forhold ved lov- og forskriftsforslaget som må vurderes nærmere i det videre lovarbeidet.²

Generelt om krav om etterstillelse

BRRD2s MREL-rammeverk bygger på samme grunntrekk som BRRD1 og kommisjonsforordning 2016/1450. Krisehåndteringsmyndigheten skal fastsette risikovektet og uvektet MREL, hvorav det høyeste blir bindende for den aktuelle banken. Både risikovektet og uvektet MREL består av summen av et tapsabsorberingsbeløp og et rekapitaliseringsbeløp.

¹ Med «BRRD2» sikter vi til direktiv 2014/59/EU som endret av direktiv 2019/879/EU. «BRRD1» sikter til den opprinnelige utformingen av direktiv 2014/59/EU. Tilsvarende gjelder for CRR2/CRR og CRD5/CRD4.

² Etter vedtagelsen av bankpakken, er MREL regulert både i CRR2 og BRRD2. CRR2 oppstiller minstenivåer til MREL for globalt systemkritiske banker. Siden ingen norske banker i dag eller i overskuelig fremtid vil anses for å være globalt systemkritiske, retter vi i det følgende oppmerksomheten mot BRRD2s MREL-rammeverk.

En nytt trekk ved BRRD2, er at det samlede kapitalbufferkravet ikke skal inngå i tapsabsorberingsbeløpet som danner grunnlaget for risikovektet MREL. Alt annet likt, blir dermed risikovektet MREL etter BRRD2 lavere enn etter gjeldende norske regler, hvor det samlede kapitalbufferkravet – i tråd med hovedregelen i den ovennevnte kommisjonsforordningen – inngår i tapsabsorberingsbeløpet. Motstykket til denne endringen er at banker ikke vil kunne benytte samme kapitalposter til å oppfylle både risikovektet MREL og kapitalbufferkravet, jf. CRD5 artikkel 128. Omleggingen på dette punktet er derfor hovedsakelig av teknisk karakter. Det er likevel viktig at MREL defineres på samme måte i Norge som i EUs medlemsstater av hensyn til å lette kommunikasjonen til kapitalmarkedene.

MREL-kravet er et minstekrav til ansvarlig kapital («own funds») og konvertibel gjeld («eligible liabilities»). I henhold til BRRD2 artikkel 45b nr. 1, må en gjeldsforpliktelse oppfylle vilkårene i CRR2 artikkel 72a–72c (med unntak av 72b nr. 2 bokstav d) for å kunne anses som konvertibel gjeld, og dermed telle med mot kravet krisehåndteringsmyndighetene fastsetter. Etterstillelse er ikke blant disse vilkårene. Hovedregelen er dermed at MREL kan oppfylles med gjeld som ved avvikling under offentlig administrasjon og krisehåndtering har prioritet som alminnelig usikret gjeld, forutsatt at gjelden oppfyller de nevnte vilkårene. Det gjelder imidlertid flere unntak fra dette utgangspunktet.

Av BRRD2 artikkel 45c nr. 5 følger det at europeisk systemkritiske krisehåndteringsenheter skal pålegges MREL som overstiger det høyeste av 13,5 prosent av beregningsgrunnlaget og fem prosent av eksponeringsmålet. Dette minstekravet skal oppfylles med ansvarlig kapital og *etterstilt* konvertibel gjeld. Det følger av CRD5 artikkel 128 at ren kjernekapital som benyttes til å oppfylle det samlede kapitalbufferkravet, ikke teller med til oppfyllelse av den risikovektede delen av kravet i artikkel 45c nr. 5. Hvis en krisehåndteringsenhet har ren kjernekapital lik femten prosent av beregningsgrunnlaget og er underlagt et samlet bufferkrav lik fem prosent av dette målet, innebærer CRD5 artikkel 128 at kun ren kjernekapital lik ti prosent av beregningsgrunnlaget teller med mot oppfyllelsen av den risikovektede delen av kravet i artikkel 45c nr. 5. Differansen, som i eksempelet tilsvarer 3,5 prosent av beregningsgrunnlaget, må oppfylles med andre typer ansvarlig kapital eller etterstilt konvertibel gjeld.

Bortsett fra artikkel 45c nr. 5, er det BRRD2 artikkel 45b som regulerer myndighetenes adgang og plikt til å kreve at krisehåndteringsenheter oppfyller MREL med ansvarlig kapital eller etterstilt konvertibel gjeld. Etter artikkel 45b nr. 4 skal myndighetene som hovedregel pålegge globalt, europeisk og nasjonalt systemkritiske krisehåndteringsenheter å delvis oppfylle MREL med ansvarlig kapital og etterstilt konvertibel gjeld lik åtte prosent av samlet gjeld og ansvarlig kapital.³ Etter artikkel 45b nr. 5 kan øvrige krisehåndteringsenheter pålegges samme krav i den grad dette er nødvendig for å unngå at enkelte kreditorer kommer dårligere ut ved krisehåndtering enn ved avvikling under offentlig administrasjon, jf. finansforetaksloven (ffl.) § 20-20 første ledd bokstav d.

Hvorvidt en krisehåndteringsenhet samtidig kan benytte ren kjernekapital til å oppfylle det samlede bufferkravet og krav om etterstillelse, er av betydning for hvor mye etterstilt konvertibel gjeld enheten må utstede for å oppfylle kravet om etterstillelse. Hvis slik «dobbeltelling» er tillat, vil oppfyllelse av kravet naturlig nok kreve mindre etterstilt gjeld enn ellers. Artikkel 45b nr. 4 er formulert slik at en *del* av MREL kun skal kunne oppfylles med ansvarlig kapital og etterstilt konvertibel gjeld. Når risikovektet MREL *som sådan* ikke kan oppfylles med ren kjernekapital som går med til å oppfylle

³ Artikkel 45b nr. 4 inneholder unntak fra dette utgangspunktet.

kapitalbufferkravene, er det nærliggende å anta at de samme postene heller ikke kan benyttes til å oppfylle delkravet om etterstillelse. Men av BRRD2 artikkel 45b nr. 6 annet avsnitt fremgår det at ren kjernekapital som benyttes for å oppfylle kapitalbufferkravene, også kan benyttes til å oppfylle kravene i artikkel 45b nr. 4 og 5 (samt nr. 7, som vi kommer tilbake til nedenfor).⁴ Etter vårt syn kan dette vanskelig leses på annen måte enn at minstekravene i artikkel 45b nr. 4 og 5 kan oppfylles med kapital som samtidig benyttes til å oppfylle kapitalbufferkravene. Dette synet er også lagt til grunn i utredningen som har blitt utarbeidet på oppdrag fra den svenske regjeringen.⁵

At bufferkapital kan benyttes til å oppfylle krav til etterstillelse etter artikkel 45b, støttes også av utformingen av artikkel 45b nr. 7. Denne bestemmelsen, som artikkel 45b nr. 6 annet avsnitt også viser til, gir myndighetene adgang til å kreve etterstillelse som går utover det som kreves etter artikkel 45b nr. 4, men oppstiller samtidig en begrensning for den *samlede* etterstillingen krisehåndteringsmyndighetene kan kreve gjennom TLAC-, MREL- og kapitalbufferkravene («to the extent that, due to the obligation of the resolution entity to comply with the combined buffer requirement and the requirements referred to in Article 92a of Regulation (EU) No 575/2013, Article 45c(5) and Article 45 e of this Directive, the sum of those own funds, instruments and liabilities does not exceed the greater of [...]»). Dette innebærer at myndighetene kun kan beslutte at MREL skal oppfylles med ansvarlig kapital eller etterstilt konvertibel gjeld i den utstrekning et slikt krav ikke vil resultere i at summen av den etterstilte delen av MREL og det samlede kapitalbufferkravet overskrider den høyeste av de to tersklene artikkel 45b nr. 7 oppstiller. At bestemmelsen oppstiller en grense for samlet etterstillelse, bekreftes av punkt 11 i fortalet til endringsdirektivet. Her omtales bestemmelsen som en grense for «the overall level of the required subordination», noe som rimeligvis også må omfatte kjernekapital som benyttes til å oppfylle kapitalbufferkravene. Det synes som om denne tolkningen ligger til grunn for den danske implementeringslovgivningen.⁶

EU-kommisjonen kom imidlertid nylig med en tolkningsuttalelse som bygger på et annet syn på forholdet mellom kapitalbufferkravene og BRRD2 artikkel 45b. Foranledningen var et spørsmål om artikkel 45b nr. 6 annet avsnitt gjelder for både krav til etterstillelse uttrykt som andeler av henholdsvis beregningsgrunnlaget og eksponeringsmålet.⁷

I tolkningsuttalelsen postulerer Kommisjonen først at krav til etterstillelse i henhold til artikkel 45b skal uttrykkes som prosentandeler av beregningsgrunnlaget og eksponeringsmålet. Presumptivt må dette innebære at man identifiserer den prosentandelen av henholdsvis beregningsgrunnlaget og eksponeringsmålet som tilsvarer åtte prosent av samlet gjeld og ansvarlig kapital justert for eventuelle fradrag/tillegg. Kommisjonen viser så til at ren kjernekapital som benyttes til å oppfylle kapitalbufferkravene, ikke kan benyttes til å oppfylle noe som helst MREL-krav uttrykt som en andel av beregningsgrunnlaget. Det kan dermed fremstå som om Kommisjonens tolkning er at 45b nr. 6 kun gjelder krav om etterstillelse angitt som en prosentandel av eksponeringsmålet.

Etter vårt syn er det vanskelig å følge Kommisjonens argumentasjon. For det første er det ikke gitt at premisset om at alle krav om etterstillelse skal angis som andeler av beregningsgrunnlaget og eksponeringsmålet, er riktig. Kravet til etterstillelse etter 45b nr. 4, som gjelder for globalt, europeisk

⁴ Se også punkt 10 i fortalet til endringsdirektivet.

⁵ SOU 2019:60 s. 523.

⁶ Lovforslag nr. L 109 (2020–2021) s. 159.

⁷ Commission notice relating to the interpretation of certain legal provisions of the revised bank resolution framework in reply to questions raised by Member States' authorities (2020/C 321/01), Question 33.

og nasjonalt systemkritiske krisehåndteringsenheter, er jo angitt som en andel av samlet gjeld og ansvarlig kapital. Uansett vil en tolkning som går ut på at krav til etterstilling som fastsettes i tråd med artikkel 45b, ikke kan oppfylles med ren kjernekapital som benyttes til å oppfylle kapitalbufferkravene, *stride med* ordlyden i artikkel 45b nr. 6 annet avsnitt. Dessuten *krever ikke* CRD5 artikkel 128 dette tolkningsresultatet, i og med at denne bestemmelsen kun regulerer forholdet mellom kapitalbufferkravene og de risikovektede MREL-kravene i BRRD2 artikkel 45c og 45d, og motsatt ikke artikkel 45b.

Etter vårt syn bør Finansdepartementet forelegge spørsmål for Kommisjonen om tolkningsuttalelsen faktisk skal forstås slik vi skisserer ovenfor.

Arbeidsgruppen diskuterer på side 24 spørsmålet om kravet til etterstilling skal anses som et selvstendig krav. Konklusjonen er at kravet ikke er selvstendig. Vi er enig med arbeidsgruppen på dette punktet, jf. at artikkel 45b nr. 4 omtaler kravet til etterstilling som «a part of» MREL. Det må imidlertid føyes til at dette er et spørsmål som Single Resolution Board har ansett som såpass uklart at det har bedt Kommisjonen om å avgi en tolkningsuttalelse.⁸

Forslaget til ny finansforetaksforskrift § 20-7 første ledd annet punktum

Forslaget til ny finansforetaksforskrift (fff.) § 20-7 første ledd annet punktum slår fast at «Finanstilsynet kan beslutte at rekapitaliseringsbeløpet helt eller delvis skal dekkes av konvertibel gjeld med prioritet som angitt i finansforetaksloven § 20-32 første ledd nr. 4». Ordlyden kan tilsi at Finanstilsynet skal kunne beslutte at ansvarlig kapital ikke teller med mot oppfyllelse av rekapitaliseringsbeløpet. Dette vil i så fall bety at ansvarlig kapital som overstiger nivået som er nødvendig for å tilfredsstille tapabsorberingsbeløpet og det samlede kapitalbufferkravet, ikke skal kunne telle med til å oppfylle MREL-kravet. BRRD2 legger opp til at et slikt overskudd kan benyttes, jf. at direktivet konsekvent taler om MREL som et krav til summen av «own funds *and* eligible liabilities».

Hvis det er ønskelig å avgrense hva som teller med til oppfyllelse av rekapitaliseringsbeløpet, bør det vurderes om slik regulering er forenlig med BRRD2. Av artikkel 1 nr. 2 fremgår det at «Member States may adopt or maintain rules that are stricter or additional to those laid down in this Directive», forutsatt blant annet at slike regler «do not conflict with this Directive». Det kan hevdes at forslaget til fff. § 20-7 første ledd annet punktum ikke strider med artikkel 1 nr. 2. Et slikt krav er strengere enn det som følger av BRRD, og strider jo ikke direkte med noen bestemmelse i direktivet. Men det kan diskuteres om svaret er så enkelt. Vedtaket av BRRD2 innebar at MREL-reglene ble vesentlig mer detaljerte. Forskjellene mellom CRR2, som er en forordning, og bestemmelsene om MREL i BRRD2, som altså formelt sett er et minimumharmoniseringsdirektiv, er ikke de helt store. Noe av bakgrunnen for reformen av MREL-reglene var hensynet til å harmonisere kravene europeiske banker er underlagt. Det kan mot denne bakgrunn reises spørsmål ved om ikke BRRD nå uttømmende regulerer myndighetenes kompetanse til å fastsette MREL-krav, slik at medlemsstatene er avskåret fra å kreve at rekapitaliseringsbeløpet kun oppfylles med konvertibel gjeld (og ikke ansvarlig kapital). I den svenske utredningen ble det lagt til grunn at et slikt krav vil være i strid med BRRD2.⁹

⁸ Single Resolution Board, *Minimum Requirement for Own Funds and Eligible Liabilities (MREL): SRB Policy under the Banking Package*, s. 18–19.

⁹ SOU 2019:60 s. 351–352.

Forslaget til ny finansforetaksforskrift § 20-7 femte ledd

Forslaget til fff. § 20-7 femte ledd søker å gjennomføre BRRD2 artikkel 45b(7). Forslaget åpner for at Finanstilsynet under nærmere vilkår kan pålegge «norske G-SII, europeiske eller nasjonalt systemkritiske krisehåndteringsenheter [...] et høyere krav til etterstilt MREL-tellende gjeld dersom kravet er nødvendig for å oppfylle det kombinerte bufferkravet og MREL, inntil det høyeste av åtte prosent av samlet gjeld og ansvarlig kapital og resultatet av $Ax2+Bx2+C$, der A er pilar 1, B er pilar 2 og C er det kombinerte bufferkravet».

Som redegjort for ovenfor, er vårt syn at BRRD2 artikkel 45b nr. 7 oppstiller en begrensning for det samlede kravet til etterstilling krisehåndteringsenheter kan pålegges gjennom krav til kapitalkravbuffer og krav om at MREL må oppfylles med ansvarlig kapital eller etterstilt konvertibel gjeld.

Uavhengig av om man er enig i denne tolkningen, må forslaget til ny § 20-7 femte ledd trolig justeres. Ordlyden i forslaget forutsetter at hensynet til å sikre krisehåndteringsenhets oppfyllelse av samlet bufferkrav og MREL, kan gjøre det nødvendig å pålegge enheten et krav til etterstilt MREL-tellende gjeld som er høyere enn kravet til etterstilling i forslaget til ny § 20-7 tredje ledd. Men svaret på spørsmålet om en enhet oppfyller det samlede bufferkravet og MREL, vil blant annet avhenge av om gjeld må være etterstilt for å telle med til oppfyllelse av MREL. Slik forskriftsforslaget er formulert, kan man dermed ikke foreta vurderingen som bestemmelsen krever, uten å kjenne utfallet av den samme vurderingen. Når Finansdepartementet har konkludert med hva det mener følger av artikkel 45b nr. 7, jf. drøftelsen ovenfor, bør utkastet til § 20-7 femte ledd justeres i tråd med denne forståelsen.

CRR2/CRD5

Krav til uvektet kjernekapitalandel

Vi deler arbeidsgruppens syn om at det nåværende uvektede kapitalbufferkravet i CRR/CRD IV-forskriften § 8 er uforenlig med CRR2. I utredningens punkt 11.2.3 skriver arbeidsgruppen at opphevelsen av dagens krav til uvektet kapitalbuffer vil redusere kapitalkravene til norske banker. I praksis har denne endringen imidlertid liten betydning da kravet til uvektet kjernekapitalandel ikke er effektivt i dag, men er ment å fungere som en «backstop» i helt spesielle tilfeller. Det bemerkes at virkningene for den enkelte bank vil avhenge av hvordan kompetansen til å pålegge enkeltbanker uvektede pilar 2-krav blir praktisert. Vi legger til grunn at CRR2/CRD5 kun tillater at tilsynsmyndighetene pålegger banker uvektede pilar 2-krav dersom et slikt pålegg kan begrunnes ut fra risikoer ved den enkelte bank. Med andre ord tillater ikke disse rettsaktene en tilsynspraksis som går ut på at mer eller mindre alle banker pålegges liknende uvektede pilar 2-krav, i og med at dette vil innebære en *de facto* videreføring av det uvektede kapitalbufferkravet.

Oppfyllelse og offentliggjøring av pilar 2-krav

Som arbeidsgruppen påpeker i utredningens punkt 4.11.3, følger det av CRD5 artikkel 104a nr. 4 at pilar 2-krav som hovedregel ikke kan utformes som krav til ren kjernekapital – også annen godkjent kjernekapital og tilleggskapital skal i en viss utstrekning kunne telle med. Tilsynsmyndigheten kan kun kreve at pilar 2-kravet fullt ut oppfylles med ren kjernekapital dersom det er nødvendig på grunn av institusjonsspesifikke forhold. Dette nødvendighetsvilkåret innebærer at Finanstilsynet ikke lenger kan

oppretholde praksisen om å kun la ren kjernekapital telle med til oppfyllelse av pilar 2-krav.¹⁰ Implementeringen av CRD5 vil dermed kreve at pilar 2-kravet som hovedregel kan oppfylles med samme kapitalsammensetning som minstekravet til ansvarlig kapital. Etter vårt syn bør dette reflekteres i lovverket, slik at hovedregelen og vilkårene for unntak i CRD5 artikkel 104a nr. 4 fremgår eksplisitt av ffl. § 13-6 syvende ledd.

Arbeidsgruppen foreslår videre at ffl. § 13-6 syvende ledd skal endres, slik at loven direkte gir Finanstilsynet kompetanse til å treffe pilar 2-vedtak. I dag følger denne kompetansen av delegeringsvedtak truffet av Finansdepartementet. Formålet med en slik lovendring fremstår som uklart. Når dagens hjemmelsgrunnlag for Finanstilsynets pilar 2-vedtak er delegasjon fra Finansdepartementet, er det klart at vedtakene er underlagt departementets kontroll- og instruksjonsmyndighet.¹¹ Vi antar at den skisserte lovendringen ikke vil endre rettstilstanden på dette punkt, siden Finansdepartementet i egenskap av å være overordnet departement har ordinær kontroll- og instruksjonsmyndighet overfor Finanstilsynet.¹² Dersom det er ønskelig å begrense myndigheten departementet har i dag, bør dette derfor fremkomme av loven.

I rapportens punkt 4.11.3 vurderer arbeidsgruppen om det er behov for mer transparens rundt vurderingene som ligger til grunn for de enkelte pilar 2-kravene. Dette spørsmålet besvares benektende med henvisning til at «Finanstilsynets pilar 2 vurderinger er offentlige» (s. 65). Etter vårt syn er ikke rapportens beskrivelse av praksis helt dekkende. Vedtakene som offentliggjøres, er sparsommelige når det kommer til å forklare hvorfor pilar 2-kravet blir som det blir. Til sammenligning offentliggjør Finansinspektionen hvordan ulike risikoer bidrar til de samlede pilar 2-kravene som pålegges de største svenske bankene.¹³ Etter vårt syn ville det vært fordelaktig med tilsvarende transparens rundt de norske pilar 2-kravene.

Det svenske systemet bygger i større grad på kvantitative og objektive metoder som gir større forutsigbarhet enn det mer skjønnbaserte opplegget i Norge. For kapitalmarkedene vil bedre gjennomlysning av pilar 2-kravene være nyttig for å forstå risikoprofilen for det enkelte foretak og dermed også gi en riktigere prising av foretakets gjeld og egenkapital.

Forventninger om kapitalkravsmargin

Etter CRD5 artikkel 104b skal tilsynsmyndigheten vurdere i hvilken utstrekning enkelte foretak bør ha ansvarlig kapital utover det som er påkrevet av kapitalkravene (kapitalkravsmargin), og meddele en eventuell forventning om kapitalkravsmarginen til det enkelte foretak.

Det fremstår som om arbeidsgruppen forutsetter at Finanstilsynet skal treffe enkeltvedtak om dets forventninger til det enkelte foretaks kapitalkravsmargin. I og med at en forventning er noe annet enn

¹⁰ Se SOU 2019:60 s. 299, hvor det legges til grunn at nødvendighetskravet «ger [...] uttryck för att undantaget särskilt ska kunna motiveras i det enskilda fallet». Det synes også som om ECB har lagt til grunn at den etter ikrafttreddelsen av CRD5 ikke lenger kan opprettholde praksisen sin om å kreve at pilar 2-krav oppfylles med ren kjernekapital, se referat av tale holdt av Andrea Enria 4. september 2019

(<https://www.bankingsupervision.europa.eu/press/speeches/date/2019/html/ssm.sp190904~57ddc4688a.en.html>) og ECBs pressemelding av 12. mars 2020

(<https://www.bankingsupervision.europa.eu/press/pr/date/2020/html/ssm.pr200312~43351ac3ac.en.html>).

¹¹ Se f.eks. Hans Petter Graver, *Alminnelig forvaltningsrett*, 4. utg., Oslo 2015 s. 163.

¹² Se Justisdepartementets lovavdeling, *Lovteknikk og lovforberedelse: Veiledning om lov- og forskriftsarbeid*, punkt 8.3.

¹³ Se f.eks. Finansinspektionen, *De svenska bankernas kapitalkrav, tredje kvartalet 2020*, tilgjengelig på: <https://www.fi.se/contentassets/19f85c748ab440789d93522eb41b82ff/kapitalkrav-sv-banker-2020-kv3.pdf>.

et pålegg, kan det stilles spørsmål ved om slike meddelelser utgjør enkeltvedtak. I henhold til definisjonen i forvaltningsloven § 2 første ledd bokstav b, er et enkeltvedtak et «vedtak som gjelder rettigheter eller plikter til en eller flere bestemte personer». Det å gi uttrykk for en forventning om at noen skal gjøre noe, er ikke det samme som å pålegge vedkommende en plikt til å gjøre dette. Det bør derfor fremgå av lovverket at Finanstilsynets forventninger om kapitalkravsmargin ikke er bindende.

Covid-19-forordningen

Arbeidsgruppen skriver i punkt 5.3 at «CRR2 har trådt i kraft i EU, men en rekke bestemmelser trer ikke i kraft før 28. juni 2021. Dette gjelder blant annet bestemmelsene om reduserte kapitalkrav for utlån til SMB og infrastruktur mv. At disse bestemmelsene framskyndes, får ikke noen praktisk betydning for norske foretak, ettersom CRR2 trolig ikke vil tre i kraft i EØS før tidligst 1. juli 2021.»

Det kan bemerkes at for norske foretak kan reduserte kapitalkrav for utenlandske foretak utgjøre en ikke ubetydelig konkurranseulempen i den mellomliggende perioden. Utenlandske banker har betydelige markedsandeler innen utlån til SMB. Hensynet til like konkurransevilkår tilsier at regelverksendringer i EU som har virkning for utenlandske bankers aktivitet i Norge, i størst mulig grad bør gjennomføres fra samme tidspunkt også for norske banker.

Med vennlig hilsen

Senter for finansregulering ved Handelshøyskolen BI

Morten Kinander
Senterleder og professor

Sjur Swensen Ellingsæter
Førsteamanuensis